

Liske Rijnja studeert, puur voor zijn plezier, Russisch. Op zichzelf al geen kleinigheid, naast zijn medewerking aan het bestuur, de Korhaan, zijn fotografie en de tijd die hij voor vogelonderzoek vrijmaakt.

Van tijd tot tijd zullen wij van hem uit het Russisch vertaalde verhalen opnemen die ons zeker weer wat meer inzicht geven over dat wonderschone land, dat Rusland wel moet zijn.

IN DE WOLGA-DELTA

een artikel van Igor Konstantinov
uit: Sputnik no. 2/1971.

De dag breekt aan. Het nachtelijk gezang van de kikkers en padden ebt langzaam weg; de morgen kleurt de grijze massa. De dauwdruppels verschijnen op de grassprietjes; elke druppel lijkt op een stukje zon.

Ik zat met een staflied van het Reservaat in een kulas- een boot met een platte bodem - en we gingen naar het midden van de rivier.

We voeren nu zonder riemen, want de stroom zou ons stroomafwaarts brengen. We kwamen langs ontelbare kanalen - het aantal nam toe naarmate we de zee naderden.

De Wolga-Delta is als een immens systeem van kleine kanalen en eilanden. Overal waar men ook kijkt, ziet men enorme rietlandschappen en wilgen gesierd met gaten. Er zijn plaatsen waar de toppen van de bomen in elkaar roeien, terwijl zij toch een behoorlijk eind van elkaar staan. We schijnen in de jungle aangeland te zijn.

Maar nee.....het is een deel van de Wolga-Delta, het deel dat behoort bij het Staatsnatuurreservaat van Astrakhan.

Het is dat gedeelte van de Delta, dat het dichtst bij de zee ligt, 50 - 75 mijl ten zuiden van Astrakhan en het beslaat een oppervlakte van ongeveer 1000 ha. Het wordt voornamelijk bewoond door vogels. Ze zijn overal - in het water, in de bomen, op de strandjes, in de lucht, op de eilanden. Wit, zwart, rood en goudkleurigen. Met de eerste lentewinden haasten de vogels zich hierheen.

Alleen al de watervogels (ganzen, eenden, zwanen enz.) komen hier in miljoenen aantallen voor tijdens de voorjaarsstrek. Het reservaat is een halte voor de vogels uit de bergen, van de taiga, van de weiden, de steppen en de moerassen. Het thuis voor de vogels. Grote zilverreigers, zwanen, ibissen, lepelaars, futen, eenden, ganzen, pelikanen en andere vogels, die tot voor kort nog zeldzame gasten waren, zijn vaste bewoners geworden - en niet alleen voor het reservaat - want men kan ze nu in de gehele Delta waarnemen.

Zestig soorten vogels broeden in het reservaat, terwijl er 17 soorten zoogdieren hier hun thuis hebben. De herrie, die de kolonie Aalscholvers maakt, kan tot ver in de omtrek gehoord worden. Boven ons hoofd vliegen troepen van deze blauw-zwarte vogels. Zij komen nader. De bomen zijn behangen met hun nesten, die op hoeden lijken, drie of vier jongen richten zich op, de meeste tijd hun bek geopend, om voedsel bedelend. Hun ouders moeten de gehele dag zorgen dat de bekken gevuld raken. De aalscholvers vissen in groepen.

Het zijn geweldige vissers, goede zwimmers en ze kunnen tot op grote diepte duiken. Naast de aalscholvers zien we de reigers, lepelaars en ibissen, die hun nesten in hoge bomen maken, eveneens in kolonies. Zij beschermen hun jongen tegen hitte van de zon door uren met uitgestrekte vleugels boven het nest te staan.

Slechts tegen de avond, als de zon enigszins aan kracht inboet, verlaten zij het nest om voedsel te zoeken.

Reigers staan stil in ondiep water, om vissen en kikkers te grijpen. De lepelaars waden met hun lange, zwarte poten door het water en zoeken het voedsel met hun op een lepel lijkende snavel. De ibissen, met hun dunne, gebogen snavels, rommelen in het water voor rivierkreeft en weekdieren.

De kraaiachtigen dringen zich in de kolonies van andere vogels in en stelen wat er te stelen valt van de rechtmatige eigenaars. Zij vertegenwoordigen het grootste gevaar tijdens de broedperiode. Van de lichte verstoring in de vogelkolonie, waardoor de ouders tijdelijk het nest verlaten, maken zij dankbaar gebruik en stelen de eieren.

Ornithologen houden onafgebroken de wacht bij de kolonies - zij moeten weten wanneer de jonge ibissen uitkomen, hoeveel eieren de lepelaar heeft gelegd, wanneer de jonge aalscholvers zijn begonnen met vliegen, enz.

Al deze gegevens worden verzameld in de dagboeken, welke al worden bijgehouden vanaf 1919, toen dit gebied tot reservaat werd verklaard.

Ofschoon de Burgeroorlog woedde, en alles onderhevig was aan veranderingen, stelde Lenin zich achter de geleerden in Astrakhan, die voorstelden het gebied in de Wolga-Delta te behouden en het tot reservaat te verklaren.

Hij vond het van het grootste belang dat dit gebied bleef zoals het was om de natuur in de jonge Sovjet Republiek te bewaren ten behoeve van de bestudering van de natuur.

Het Astrakhan reservaat is een laboratorium geworden voor geleerden op velerlei gebied. Zij zijn overal in geïnteresseerd - vogels en zoogdieren, planten en vissen, de diepte van de rivier en de structuur van de bladeren, de samenhang tussen het slik en de voedselgewoonten van de insekten.

De onderzoeken in het Astrakhan-reservaat genieten een wereldse reputatie.

Observaties van de bewoners van het reservaat voorzien de geleerden van waardevolle informatie en soms worden zij geconfronteerd met vragen, welke pas na diverse onderzoekingen kunnen worden beantwoord.

Bijvoorbeeld: Waarom komen miljoenen watervogels tijdens de voorjaarsstrek en blijven er slechts enkele tienduizenden om er te broeden? Is er te weinig voedsel voor al deze vogels? Bepaald niet. Het reservaat voorziet in de behoeften van alle vogels, die hier nestelen en die hier fourageren.

Het duurde enige jaren voor men er achter kwam dat de ware boosdoener de hoge vloed was, opgezweept door sterke winden van de zee. Deze vloed komt pas laat in de tijd in dit gedeelte, nadat vele vogels hier hun toevlucht hebben gezocht en de vloed blijft men houden tot en met mei.

Daardoor verdwijnen enkele nesten van eenden, ganzen en zwanen onder het water.

Een paar jaar geleden besloten de ornithologen de vogels te helpen door tussen het hoge riet in diverse bomen en op boomstronken kunstmatige nesten te bouwen.

De vogels zagen wel iets in deze nesten, namen ze in gebruik en brachten daardoor hun jongen veilig groot. In juli groeit de populatie hier.

Pijlstaarten, duikers, talingen en smienten vliegen hierheen van hun nesten, die ergens in de delta liggen om langzaam maar zeker hun winterkleed aan te trekken.

In deze tijd worden de vogels door de ornithologen gevangen en geringsd.

We varen in konvooi om bij de plaats te komen waar we onze netten zullen opstellen om de vogels te ringen.

Door het geluid van de motoren schrikken de reigers, de padden en gingen de oren van de wilde zwijnen recht overeind staan.

We naderen een grote baai, waar het riet ons de weg wijst naar een wonderlijke bloem, de lotus, de reusachtige bloemen, die op grote groene bladeren rusten, die ongeveer 30 inch in doorsnee zijn. Elke bloem (ongeveer 10 inch doorsnee) leeft slechts drie dagen en verandert elke dag van kleur, van vaal roze tot diep paars.

Hier is de Lotus bekend als de Kaspische Roos; er is geen plaats in Europa waar deze bloem nog in het wild voorkomt. In het reservaat beslaan ze een oppervlakte van honderden hectaren.

De Lotus is erg waardevol als voedsel.

We gaan verder en de kanalen monden uit in de baai. Hier is het water ondiep. We moeten nu de riemen gebruiken om naar de rietlanden te komen, waar de wilde eend voorkomt.

Vlakbij het eiland springen we uit de boot in het warme water en stellen het net op. We staan klaar, nu moeten we de eenden, voor ons in het water, in het smalle gedeelte drijven waar het net is gespannen. We drijven de eenden in die richting (geen van hen had slagpennen, want ze waren aan het ruien) en konden dus niet van de grond komen.

Ze zijn enkele weken in deze toestand en de ornithologen maken hier dankbaar gebruik van.

Een voor een krijgen zij hun paspoort, aluminium ringen, die voorzien zijn van een nummer, die zij voor de rest van hun leven bij zich zullen dragen.

De beste tijd om de dieren te leren kennen is het voorjaar, als bijna de gehele omgeving onder water staat, dan vluchten de dieren naar de eilanden, waar het droog is.

Hier zijn, het lijkt wel een museum, alle soorten bij elkaar waar te nemen: vossen, hazen, egels, wasberen, wilde zwijnen en dassen door het noodlot verenigd.

Slechts de bevers en de otters zijn in hun element tijdens de vloed. De mensen van het reservaat doorkruisen met de boot het gehele reservaat en tellen zo alle dieren, die hen met enig vertrouwen bekijken, ze weten dat als er moeilijkheden zijn, de hulp van deze zijde komt.

Nadat de vloed zich teruggetrokken heeft, verschijnen er in de Delta zwermen van tienduizenden muggen. En de muggen tonen weer eens aan dat in de natuur de een afhankelijk is van de ander.

Het blijkt dat er een direkt verband is tussen een overvloed van muggen en een overvloed aan vis.

De muggenlarven vormen het hoofdvoedsel voor de jonge vissen.

Er is een enorme hoeveelheid vis in de Delta, brasem, snoekbaars, karper en vele andere soorten, die juist dit gedeelte van de Wolga-delta hebben gekozen als de plaats waar zij kuit schieten.

De helft van de vis die in de rivier gevangen wordt, komt van de Delta; en om te zorgen dat er niet te veel vis aan de Delta wordt onttrokken wordt er een konstante studie van gemaakt.

Dit wordt gedaan door de ichthyologen, die het leven van de vis en alles wat daarmee samenhangt bestuderen: Kuitschietplaatsen, aantallen, ziekten, enz.

Dit is zeer belangrijk want bijna de helft van de hier voorkomende soorten vogels leeft hoofdzakelijk van vis.

Verder leeft één derde van de zoogdieren en een behoorlijk aantal reptielen van vis.

Het Astrakhan reservaat is een wetenschappelijk onderzoekcentrum voor ornithologen, hydrobiologen, microbiologen, geomorphologen en andere specialisten, die het complex "natuur" in de Wolga-delta bestuderen.

LEDENMUTATIES

Nieuwe leden:

Hr.P. Belen, Havikshorst 89, Amersfoort.

Hr.C. Smallenburg, van Hoornstraat 6, Hilversum.

Hr.L.J. Stomp, Irisstraat 22, Baarn.

Verhuisd:

Hr. J.P. van Eyden, van Koopweg 81 te Bussum
naar Kostmand 28 te Huizen-nh.